Ahengi yakala

SELMA ONATER

Foto: Shutterstock.com

Geçen gün en fazla iki saat sürer dediğim alışverişimin aynı mağaza içerisinde tam dört buçuk saat sürdüğünü fark ettiğimde çok şaşırdım. Mağazaya giriş yaptığımda saatin kaç olduğunu bilmemiş olsaydım, bir veya en fazla bir buçuk saat olmuştur diye tahminde bulunurdum. Dört buçuk saat kadar zaman geçmişti ve ben bu sürenin hiç farkında olmamıştım. Hatta zamana kıymet veren ben, bu süre zarfında saate bir kez dahi bakmayı aklıma getirmemiştim.

Bu kadar zaman nasıl böyle akıp gitmişti! Dört buçuk saat gibi uzun süreyi nasıl da fark etmeden kolaylıkla harcamıştım! Askılarda asılı olan kıyafetlerden beğenip ayırdığım her parçaya *(etek, pantolon, gömlek, şal, ayakkabı vb.)* diğer parçayı, modelini, kumaşını, renk uyumunu yakalamak için bir başkasını bulmaya çalışmış, ***"bu buna uyar"*** dediğim parçaları tekrar tekrar üzerime giymiş, aynaya bakmışım. Uyumu yalnızca parçalar arasında aramamış, ***"bu şu ortama uyar, bu filanca yerde giyilir, bu ancak günlük olur"*** diyerek çevrenin ve ortamın da uyumuna dikkat ederek seçimimi yapmışım.

Çünkü tüm bunlara dikkat etmediğimizde uyumsuzluk dikkat çeker. Uyumsuzluğun ön planda olmasını engellemek için model, renk, kumaş, giyileceği ortam, kendi fiziki yapımız, kıyafetin içerisinde kendimizi nasıl hissettiğimiz gibi tüm etkenleri birlikte harmanlayarak uyumu yakalayabiliriz. Bir yerde göz yumduğumuz uyumsuzluk, her seferinde karşımıza çıkar ve başka kimse fark etmese de bizi rahatsız eder.

Hayatın Her Alanında Uyum

Birkaç saatlik, günlük, bazen bir defalık giyeceğimiz kıyafetlerde uyumu yakalamak için bu kadar çaba harcıyor ve önemsiyorsak, hayatı yaşarken de farkında olmadan ailemize, iş hayatımıza, topluma uyum göstermek için kurallara ve normlara uygun davranarak uyumlu olmaya çalışırız.

Toplumsal kurallara uyum göstermediğimizde tepki ve yaptırımlarla karşılaşırız. Devletin koymuş olduğu kuralları çiğnediğimizde ceza uygulanır. Trafik kurallarına herkes *(şoförler ve yayalar)* uyum gösterdiğinde kazasız akış mümkün olur.

Her yerde, her sistemde ve her durumda uyum vardır ve olması da istenen, arzulanan, beklenen bir durumdur. Çarkın muntazam dönüyor olması orada uyum var anlamına gelir. Dişler arasında uyum olmayınca çark dönemez.

Uyumun Tanımı

UYUM: İki ya da daha fazla unsur arasında meydana gelen uygunluk, ahenk ve bütünlük durumunu ifade eder. Türk Dil Kurumu'na göre uyum, bir bütünü oluşturan parçalar arasındaki uygunluk ya da bir toplumsal çevreye veya duruma uygun davranışlar sergileme, yani intibak ve entegrasyon anlamına gelir. Toplumsal bağlamda ise bireylerin ya da grupların yeni bir sosyal çevreye, kültüre veya kurallara adapte olabilmesi, bu ortama uygun davranışlar geliştirebilmesi anlamında kullanılır.

Kısacası, uyumu hayatımızın her alanında *(kılık kıyafet, ev düzeni, yazı düzeni, toplumsal ilişkilerde...)* gözlemlemek mümkündür. Tanımda da dikkat edildiği gibi tek bir parça olduğunda uyumdan söz edilmez. Uyumu aramak için birden fazla parçaya ihtiyaç duyulur. Yani bir parçanın bulunduğu ortama, çevreye, diğer parçalara göre uyumlu ya da uyumsuz olduğuna, orada gözlemlenebilen işlevsel durumuna göre karar verilir.

En az iki parça arasında ve aynı ortamda olunca uyumu fark edebilir, varsa görebiliriz. Olmadığı yerde de ***"uyumsuz"*** kelimesini kullanırız. Eşyalara, nesnelere veya insan ilişkilerine uyumlu veya uyumsuz diyebiliriz.

Uyumun Etkileri

Uyum olan yerde bütünlük, ahenk, akış, denge, görsel güzellik, hoşluk ve huzur olduğu hemen göze çarpar. Karı-koca birbirleriyle iyi geçiniyorsa ***"uyumlu bir aile"*** deriz. İki arkadaş için de aynı ifadeyi kullanırız. Notaların birbirine uyumu ile muhteşem bir beste çıkar ortaya. Uyumlu bir trafikte trafik akar. Anlamlı, uyumlu cümleler ile yazılmış bir metin veya şiir sizi alır götürür.

Renk uyumuna, mobilya uyumuna, odanın yapısına, kullanış özelliğine dikkat edilerek döşenmiş bir odada kendimizi daha mutlu ve huzurlu hissederiz. Bu, uyumun bizler üzerindeki etkisini gösterir. Uyumsuz, gelişigüzel döşenmiş bir ortamda kendimizi huzursuz hisseder, rahatsız oluruz. Çünkü oradaki uyumsuzluk zihnimizi rahatsız eder.

Toplumsal Uyum

Toplum, uyumu gözlemleyebileceğimiz en geniş alanı temsil eder. İki veya daha fazla birbiriyle ilişkili parçalar arasında uyumu görebiliriz. Bir toplum, birden fazla bireyden, kültürden, milletten oluşabilir. Diğer alanlara nazaran toplumda uyumun olup olmadığını gözlemleme şansımızın yüksek olması, çok fazla çeşitliliği içinde barındırmasından kaynaklanır.

İçinde bulunduğumuz çağda doğduğumuz yer ile hayatımızı sürdürdüğümüz topraklar aynı sınırlar içerisinde olmuyor artık. Sürekli yer değiştirmek, göç etmek günümüz dünyasında sık yapılan bir eylemdir. İnsan yer değiştirdiğinde hem kendinden bir şeyleri *(kültürünü, dilini, dinini, geleneğini, adetlerini, töresini...)* alıp gidiyor hem de gittiği yerde kendinden olmayan farklı kültürlerle karşılaşıyor.

Göç ve Uyum

Bu konuyu en iyi göç eden ve göç alan toplumları inceleyerek anlayabiliriz. Göç edilen ülke, kendi diline, kültürüne, yaşam biçimine, koymuş olduğu kamusal kurallara uyumu bekler göçmenlerden. Göçmenler de göç ettikleri ülkeye giderken tüm bu olasılıkları göz önünde bulundurmak zorundadır.

Gittikleri ülkede uyumu yakalamak için öncelikle dili öğrenerek, çalışma hayatına adım atarak yer alır ve böylelikle ekonomi ile birlikte entegrasyonu sağlarlar. Devamında çocuklarını okullara göndererek, yerel dili öğrenmelerini, bulundukları toplumun hayat şartlarını, kurallarını, normlarını öğrenmelerini ve böylelikle o toplumda kendilerinin devamı olan çocuklarının daha kolay uyumu yakalamaları için desteklerler.

Buna karşılık ev sahibi toplum da hoşgörülü, kucak açıcı, anlayışlı olmalı ve göçmenlere karşı empati kurarak onları farklılıklarıyla kabullenerek uyuma destek olmalıdır. Göç alan ülkedeki toplum ile göçmen toplum arasında uyumu yakalamak ancak böyle mümkündür.

Sonuç

Uyum hayatımızın her alanında var ve olmalıdır! Çünkü uyum olduğunda toplum içerisindeki yaşam kolaylaşır. Uyum, tıpkı bir müzik parçası gibi ahenkli bir hayat yaşamak için çoğu zaman yazılı olmayan bir yönergedir. Bizlere düşen, toplum içerisinde birey olarak uyumun bizden beklediği sorumluluktan kaçmamaktır. Bulunduğumuz toplum içerisinde kurallara uymalıyız. Tüm bunları yaparken benliğimizden, kendi kültürümüzden, anadilimizden, dini değerlerimizden, kısacası bizi biz yapan değerlerimizden ödün vermeden, toplum içerisinde ***"ben"*** olarak ama aynı zamanda o toplumdaki uyumu yakalayarak yaşamamıza dikkat etmeliyiz. ◂

> Renk uyumuna, mobilya uyumuna, odanın yapısına, kullanış özelliğine dikkat edilerek döşenmiş bir odada kendimizi daha mutlu ve huzurlu hissederiz. Bu, uyumun bizler üzerindeki etkisini gösterir. Uyumsuz, gelişigüzel döşenmiş bir ortamda kendimizi huzursuz hisseder, rahatsız oluruz.

